

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ОНОРЕ ДЕ БАЛЗАК

(1799 - 1850)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 1999

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

38

АУТОР КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ксенија Светличић

ПРЕДГОВОР

Најзначајнији представник француског реализма, Оноре де Балзак рођен је у граду Туру, покрајини туренској, из које је потекао и најзначајнији представник ренесансне књижевности у Француској - Франсоа Рабле. Родио се 1799. године, исте године када и Хајне, када и Пушкин.

Година рођења Балзака, на самој горњој ивици осамнаестог века, то је година Наполеоновог повратка из Египта, година којом започиње период Царства. Игром случаја или игром судбине, ето, 1799. челенка Корзиканца почиње да се надвија над светом, а исте године се у најстаријем од четворо деце управника сиротишта у Туру, у малом Онореу, рађа Наполеон литературе. Једина стваралачка воља која се може мерити са вољом Императора. Воља мача спрам воље пера...

Балзаку који се издвојио из француског друштва да би од њега посматрањем и маштом створио у свом делу типично друштво, представљено са две до три хиљаде личности, који је у својој соби као демијург имао једино перо и хартију, стварајући свет из ничега, преостајала је имагинација, посматрање и дубоко познавање људске природе, друштва, психологије. Као што је неко рекао, од часа када се дао на стварање свог огромног дела, Балзак је престао и са посматрањем и са изучавањем, са свиме, он је све имао у мозгу. Он је све знао почев од ситних невоља париске сиротиње до сплетки високог друштва, од научних открића до оних неважних појединости из којих је састављен живот, сиви живот малог човека. 'Балзак је видовит', каже Готје, 'он је хиљаде својих ликова не копирао него напросто савршено живео.'

(Милан Комненић, 1967)

Прве четири године свог детињства Балзак проводи, заједно са својом сестром Лауром, у једном селу на Лоари, у породици дојкиње која га је однеговала. И то прво изгнанство, и чињеница да, и после његовог повратка у Тур, мајка није умела да успостави природан и присан контакт - све је то Онореу тешко падало. Он то мајци никада није опростио. „Мајку никада нисам имао” - рећи ће он касније. Како је и отац био презапослен, једина жива и трајна афективна веза успоставља се између Онореа и његове сестре.

Године 1807, одвојиће га родитељи и од вољене сестре. Све до 1813, Балзак је ученик у колежу-пансионату Вандом. Тај боравак још теже подноси и враћају га кући пре истека времена у јадном физичком и психичком стању. Године 1814, цела породица се пресељава у Париз. Оноре прелази у приватни пансион Лепитр, чији питомци прате наставу у познатој гимназији Шарлмањ.

После трогодишњих студија права (1816-1819), стажа код адвоката Гвијонеа де Мервила (Дервил из *Људске комедије*) и упоредних студија књижевности на Сорбони, Балзак се усељава у своју чувену мансарду у Улици Ледигјер (такође живо описана у његовим романима). Одбивши да настави правне студије, Балзак отворено изјављује да жели да се посвети писању. Живећи као аскета, Балзак скоро никад не напушта своју собицу. Чита много, пише трагедију у стиху, *Кромвел*, и филозофске приповетке.

(Иван Димић, 1991)

Наполеон је за Блазака био идеал као државник, војсковођа и човек. Обојица су једнако дуго живели. Уско гледано, Наполеон своје велике замисли није остварио као што и Балзак, служећи се пером, није завршио своју *Људску комедију*. Али ако у сваком ширем смислу посматрамо, животно дело ова два француска корифеја и генија је велико и трајно, како за њихов народ тако и уопште за развитак друштва и културе. Балзаково дело је остало као дубока бразда у култури његове

домовине и читавог човечанства. На његовим романима, студијама његовим, учили су се многи писци већ стотридесет година, независно од тога коме су књижевном правцу припадали и како су идејно опредељени.

(Радивоје Благојевић, 1987)

Рад, неизмеран рад биће до последњег часа истински облик Балзаковог живота, и он воли тај рад или, боље рећи, он у том раду воли себе. Усред своје стваралачке муке ужива он с тајанственом насладом у својој демонској енергији, стваралачкој потенцији, снази воље, која из његовог херкулског тела и његовог духовног еластичитета извлачи увек максимум, и још више од максимума. Своје дане и ноћ баца он у тај огњени вигањ и поносито може о себи да каже: 'Моји разврати су у мом раду!'

Али чак и кад је подјармљује једна тако тиранска воља, природа се не да потпуно угушити, и она се брани од анормалности једног живота који само у фантазији налази своје задовољење, који настоји да се умртви у раду. Понекад - и с временом све чешће - обузима Балзака посред његове преданости делу грозна слутња да он тим својим радом пропушта своје најбоље године, да су писање и стварање, чак и у свом најсублимнијем облику, само сурогат за стварни живот. 'Ја покушавам да свој живот преместим у свој мозак', признаје он Сулејми Каро, али му то не полази сасвим за руком. Уметник, који је увек ипак и човек од уживања, стење под аскетском монотонијом свог дневног рада, мушкарац у њему тражи ватренији излив него што је излив бујице речи по хладној хартији, стваралац који у свом делу замишља стотину заљубљених жена хоће и жели једну коју би могао да воли.

(Штефан Цвајг, 1954)

Балзаково дело је огромно и дубоко познавањем човека и целе људске природе; њиме је Балзак 'заорао и посејао нову

бразду' која сто година без престанка рађа богатом жетвом. У другој половини XIX века ништа се карактеристично није појавило у Француској што није имало свог ослоњаца у *Људској комедији*, тој оштрој сатири друштвеног живота једног доба, у којој су описане све покретне, стваралачке и разорне силе савремене француске. Тек онда кад се буде написала историја његовог утицаја, увидеће се сва огромност тог уплива и на роман, и на позориште, и на живот...

Зато Балзак није само сликар свога доба но и посмртни животворац једног новог света и Барес не претерује кад каже да би све што је он запазио у књижевном свету, у новинарству, у политици и финансијама, могло да се подведе под неки од Балзакових типова.

(Душан Милачић, 1949)

* * *

Библиотека Маџице српске приредила је изложбу поводом двестогодишњице рођења Оноре де Балзака. Отворена је од 12. до 31. маја 1999. године у виџринама испред Свечане сале Маџице српске, а коришћена је грађа из збирки БМС.

КАТАЛОГ

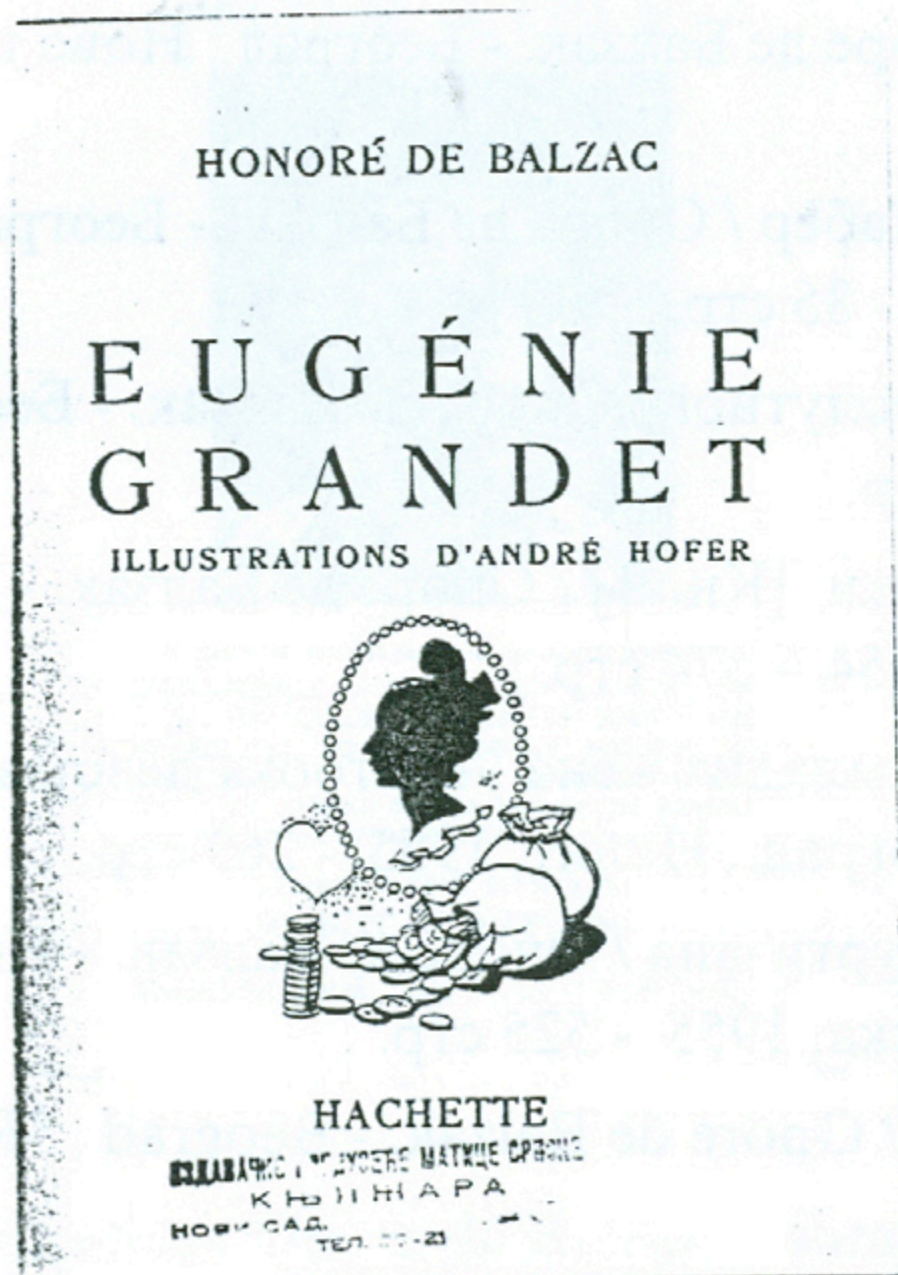
Faded, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Faded, illegible text at the bottom of the page, possibly a caption or concluding paragraph.

ДЕЛА

1. Kobna klisura / H. Balzac. - Zagreb : L. Hartmana, [s. a.]. - 230 str.
2. Goriot apó ; Grandet Eugénia / irta Balzac. - Budapest : Révai Testvérek, 1904. - X, 446 str.
3. Az elegáns élet fiziologiája / Balzac. - [Budapest] : Révai, 1913. - 297 str.

4. Евгенија Гранде / Хоноре де Балзак. - Београд : Српска књижевна задруга, 1923. - XXXVI, 194 стр.
5. Eugénie Grandet / Honoré de Balzac. - [Paris] : Librairie Hachette, 1928. - 252 str.

6. Голицаве приче / написао Оноре де Балзак. - Београд : Космос, 1933. - 273 стр.
7. Банка Нисенжан и друге приповетке / Оноре де Балзак. - Београд : Народна просвета, 1935. - 292 стр.
8. Гопсек / Балзак. - Београд : Просвета, 1948. - 83 стр.
9. Seljaci / Onore de Balzak. - Beograd : Kultura, [1949]. - 434 str.
10. Филозофске приче ; Шагринска кожа / Оноре де Балзак. - Београд : Култура, 1949. - 508 стр.
11. Код мачке која се лопта / Оноре де Балзак. - Нови Сад : Матица српска, 1951. - 109 стр.
12. Рођак Понс / Оноре де Балзак. - Београд : Ново поколење, 1951. - 289 стр.
13. Шуани / Оноре де Балзак. - Београд : Ново поколење, 1951. - 338 стр.
14. Пуковник Шабер / Оноре де Балзак. - Београд : Народна књига, 1946. - 85 стр.
15. Тражење апсолутног / Оноре де Балзак. - Београд : Култура, 1952. - 280 стр.
16. Писма туђинки. [Књ. 1] / Оноре де Балзак. - Београд : Ново поколење, 1954. - 574 стр.
17. Записи двеју младих жена ; Златоока девојка / Оноре де Балзак. - Београд : Нолит, 1955. - 263 стр.
18. Сјај и беда куртизана / Оноре де Балзак. - Нови Сад : Матица српска, 1955. - 525 стр.
19. Kad žena zri / Onore de Balzak. - Beograd : "Rad", 1956. - 254 str.
20. La Comédie Humaine. [Т.] 1, Scènes de La Vie Privée / Balzac. - Paris : Gallimard, 1956. - XXXIII, 1065 str.
21. Ljudska komedija. [1] / Honoré de Balzac. - Rijeka : "Otokar Keršovani", 1960. - 789 str.

22. Изгубљене илузије / Оноре де Балзак. - Београд : Просвета, 1961
23. Рођака Бета / Оноре де Балзак. - Београд : Народна књига, 1961. - 475 стр.
24. Illusions perdues / Honoré de Balzac. - Paris : Librairie Larousse, 1962. - 2 knj. (127 str. : ilustr.; 127 str. : ilustr.)
25. Jedna mračna afera / Onore de Balzak. - Beograd : Kultura, 1962. - 217 str.

251183

BALZAC

LA COMÉDIE
HUMAINE

BALZAC ET LA COMÉDIE HUMAINE, par MARCEL BOUTERON
AVANT-PROPOS. LA MAISON DU CHAT-QUI-PELÔTE.
LE BAL DE SCEAUX. MÉMOIRES DE DEUX JEUNES
MARIÉES. LA BOURSE. MODESTE MIGNON. UN
DÉBUT DANS LA VIE. ALBERT SAVARUS. LA VEN-
DETTA. UNE DOUBLE FAMILLE. LA PAIX DU MÉNAGE.
MADAME FIRMIANI. ÉTUDE DE FEMME.

TEXTE PRÉFACE ET ÉTABLI PAR
MARCEL BOUTERON

BIBLIOTHÈQUE *PLÉIADE* DE LA PLÉIADE

26. Dvostruka porodica / Onore de Balzak. - Sarajevo : Svjetlost, 1963. - 175 str.
27. Беатриса / Оноре де Балзак. - Београд : Народна књига, 1964. - 374, [1] стр.
28. Mutivoda / Onore de Balzak. - Novi Sad : Progres, 1965. - 454 str.

29. Љиљан у долу / Оноре де Балзак. - Београд : Народна књига, 1969. - 372 стр.
30. Femeia de treizeci de ani / Honoré de Balzac. - București : Minerva, 1971. - LXXXIV, 249 str.
31. Čiča Gorio / Onore de Balzac. - Beograd : Nolit, 1972. - 265 str.
32. Tajne kneginje de Kadinjan / Onore de Balzac. - Beograd : Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1975
33. La Pean de Chagrin ; Le Curé de Tours ; Le Colonel Chaber / par Honoré de Balzac. - Paris : Nelson, [s.a.]. - 551, 9 str., [1] tabla reprodukcija

34. La femme de trente ans / H. de Balzac. - Paris : Calmann-Lévy, [s.a.]. - 328 str.
35. Девојка из Тилуза / Х. Балзац. - Загреб : Интимна библиотека, [б. г.]. - 46 стр.
36. Дон Жуан од Белвидера / Хоноре де Балзак. - Београд : Свет. С. Дебељевић, [19??]. - 39 стр.

ЛИТЕРАТУРА

37. Огледи о реализму / Г. Лукач. - Београд : Култура, 1947. - 218 стр.
38. Балзак / Душан З. Милачић. - Београд : Српска књижевна задруга, 1949. - 322 стр.
39. Graditelji svijeta / Stefan Cvajg. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1955. - 156 str.

H. DE BALZAC
— ŒUVRES COMPLÈTES —
SCÈNES DE LA VIE PRIVÉE
LA FEMME
DE TRENTE ANS
LA FEMME ABANDONNÉE — LA GRENADIÈRE
LE MESSAGE — GOBSECK

PARIS
CALMANN-LÉVY, ÉDITEURS
3, RUE AUBER, 3

40. Оноре де Балзак / студија и избор Милан Комненић. - Београд : Југославија, 1967
41. Prometej ili Život Balzacov / André Maurois. - Zagreb : Naprijed, 1969. - 699 str.

42. Balzac / par Pierre Barbéris. - Paris : Larousse, 1971. - 287, [1] str.
43. Југословенске теме у француској прози / Михаило Б. Павловић. - Београд : Институт за књижевност и уметност, 1982. - 479 стр.
44. Balzak / Štefan Cvajg. - Beograd : Rad, 1983. - 412 str.
45. Balzak, društvo i ideologija / Radivoje Blagojević. - Beograd : R. Blagojević : R. Lakić, 1987. - 120 str.

CLASSIQUES LAROUSSE
 Fondés par Dirigés par
 FÉLIX GUIRAND LÉON LEJEALLE
 Agrégé des Lettres Agrégé des Lettres

HONORÉ DE BALZAC

ILLUSIONS PERDUES

I

extraits

avec une Notice biographique, une Notice historique
 et littéraire, des Notes explicatives, des Jugements,
 un Questionnaire et des Sujets de devoirs.

par

ÉMILE LAVIELLE

Agrégé de l'Université
 Professeur au Lycée Turgot

LIBRAIRIE LAROUSSE • PARIS VI

17, rue du Montparnasse, et boulevard Raspail, 114
 Succursale : 58, rue des Écoles (Sorbonne)

46. Tragedija genija / Vladimir Stanojević. - 4. preštampano izd. - Beograd ; Zagreb : Medicinska knjiga, 1990. - X, 453 str.
47. Од Стендала до Бекета / Иван Димић. - Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1991. - 303 стр.

48. *Метаморфозе круга* / Жорж Пуле. - Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, [1993]. - 411 стр.
49. *Erzählte Gesellschaft* / Bernd Auerochs. - München : W. Fink, 1994. - 289 str.
50. *Истраживање тишине и други огледи* / Радивоје Константиновић. - Београд : Српска књижевна задруга, 1995. - 305 стр.
51. *Прилози настави књижевности. Књ. 2* / Вукашин Станисављевић. - 10. изд. - Београд ; Наука, [1996]. - 316 стр.
52. *Der Wein des Lebens* / Charles Gorham. - Stuttgart ; Zürich ; Salzburg : Europäischer Buchklub, [s. a.]. - 640 str.

ОНОРЕ ДЕ БАЛЗАК
1799 - 1850

ИЗДАВАЧ

Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

УРЕДНИК

Миро Вуксановић

АУТОР КАТАЛОГА

Ксенија Светличих

ПРИПРЕМА

Тихомир Светличих